

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

Збірник матеріалів XXI Міжнародної
науково-практичної конференції
Одеського національного
економічного університету

2023

26-27 квітня 2023 року

(м. КРАКІВ, ПОЛЬЩА)

(м. СВИШТОВ, БОЛГАРІЯ)

(м. МІТТВАЙДА, НІМЕЧЧИНА)

(м. ПРАГА, ЧЕХІЯ)

(м. ЯССИ, РУМУНІЯ)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ РИНКУ ТА
ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ
КРАКІВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГОСПОДАРСЬКА АКАДЕМІЯ
ІМ. ДИМИТРА А. ЦЕНОВА
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ
ЯСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. А.Й. КУЗИ

НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ

26-27 квітня
2023 року

Збірник матеріалів XXI Міжнародної
науково-практичної конференції
Одеського національного
економічного університету

*Матеріали публікуються в авторській редакції
з незначною загальною правкою укладачів, відповідальність за зміст
та достовірність досліджень несуть автори.*

*Відповідальні за випуск, укладачі:
Батанова Т. В., Будна В. О., Ігнатенко Р. В.*

Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях : зб. матеріалів XXI Міжнар. наук.-практ. конф. Одеського національного економічного університету, 26-27 квітня 2023 р. Одеса : ОНЕУ, 2023. 368 с.

Особливості розвитку економіки України протягом останніх років характеризуються процесом системної інституціональної трансформації. Відбуваються глибокі економічні зміни, активно формуються нові підходи до управління економікою, вдосконалюються ринкові методи господарювання, реалізуються євроінтеграційні процеси та здійснюються адаптація та зміни українського законодавства відповідно до нормативної бази ЄС.

Складність та суперечливість сучасних трансформаційних процесів, нагальність розв'язання цих та інших проблем обумовлює актуальність та прикладне значення їх усебічного вивчення та об'єктивної економіко-правової оцінки. Сучасні виклики для світової економіки, пов'язані з подоланням наслідків пандемії COVID-19, а також руйнівні наслідки для усіх сфер життєдіяльності України в умовах військової агресії з боку Російської Федерації, потребують переосмислення соціально-економічних процесів, які відбуваються, та прийняття адаптивних або, в деяких випадках, радикальних рішень в управлінні країною та захисту її національних інтересів.

Конференція покликана консолідувати науковців та фахівців навколо вирішення економічних проблем, які постають перед нашою країною в цих складних умовах.

Матеріали конференції орієнтовані на науковців, аспірантів та студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти, а також фахівців економічних підрозділів підприємств та організацій.

*Доктор економічних наук, професор,
ректор Одеського національного
економічного університету
Ковальов А.І.*

Шановні учасники конференції, дорогі друзі!

Дуже радий Вас привітати та подякувати за участь в XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях» Одеського національного економічного університету – одного з провідних закладів вищої освіти Південного регіону. Усі наукові та освітні здобутки нашого університету – це результат напруженої і плідної праці багатьох поколінь науковців та викладачів, створення наукових традицій та шкіл ОНЕУ, що забезпечує стійкий розвиток відповідно до сучасних світових тенденцій відкритого науково-освітнього простору.

Сьогодні Одеський національний економічний університет має високий міжнародний рейтинг, що підтверджено членством у Європейській асоціації університетів. Наш університет співпрацює з 42 освітніми і науковими установами країн СНД, Німеччини, Мексики, Ізраїлю, Австрії, Нідерландів, Грузії, Італії, Румунії, Чехії, Болгарії, Польщі, Франції та ін. Викладачі та студенти беруть участь у різних міжнародних програмах та проєктах (DAAD, SIFE, TEMPUS-TACIS, AISEC та ін).

Варто зазначити, що конференція відбувається в дуже складний та трагічний час для нашої країни, в умовах військової агресії з боку Російської Федерації, але наукова спільнота має зробити свій потужний внесок в перемогу України та її подальшу розбудову у повоєнний час. Не зважаючи на воєнний стан в країні, для участі в конференції в дистанційному форматі зареєструвалося майже 300 науковців із провідних ЗВО, установ НАН України та зарубіжних країн (Німеччини, Румунії, Польщі, Болгарії, Чехії).

26 квітня 2023 року є 37 річницею Чорнобильської трагедії як для України, так і для всього світу. На превеликий жаль, сьогодні наша країна функціонує в умовах безпрецедентних ризиків, пов'язаних не тільки з війною, але й із загрозами, які створюють окупаційні війська країни-агресора на території найбільшої в Україні атомної електростанції – Запорізької АЕС. Не зважаючи на такі надскладні умови життєдіяльності країни, нам необхідно зробити свій внесок у розвиток економіки та науки. Дуже приємно відзначити, що серед учасників конференції є представники наукової спільноти із наших університетів-партнерів не тільки з України, але і зарубіжних країн – Університету прикладних наук м. Міттвайда (Німеччина), Яського університету ім. А.Й. Кузи (Румунія), а також з інших університетів Центральної та Східної Європи.

У надскладних умовах всі університети країни продемонстрували високий рівень культури, науки, узгодженої взаємодії, виконували просвітницьку функцію. Соціальна складова університетської освіти, сприяючи досягненню стійкості багатьох інститутів, є одним із регуляторів соціально-економічних відносин в умовах нестабільності та турбулентності наукового

середовища. На всіх етапах розвитку вищої школи університетська освіта відбивала передові традиції у розвитку соціально-економічної та соціально-гуманітарної освіти. Саме університети, завдяки своїй опорі на соціально-економічну освіту, формували громадську думку та атмосферу в суспільстві, спричиняли суттєвий вплив на соціальне самопочуття населення. Державна політика нашої країни спрямована на виживання нашого народу, відстоювання наших цінностей, незалежності, забезпечення миру та злагоди. У пошуку відповідей на всі загрози та виклики, що стоять перед нашою державою, важливим є наш власний досвід, наших колег з інших міст, країн. Вважаю, що наша конференція надасть широкий майданчик для обміну думками, знаннями з багатьох актуальних питань та проблем освіти та економіки в забезпеченні національної безпеки.

У другий рік повномасштабного вторгнення важливо визнати необхідність продовження розвитку традицій фундаментальної освіти, а також бачення економічної складової як одного із головних ресурсів зміцнення безпеки держави.

Науковці ОНЕУ залучені до самих актуальних досліджень, які проводяться в Україні, перш за все, у розробці стратегій розвитку, як регіону в цілому, так і окремих міст та громад Одещини. Ми пишаємося тим, що плідно співпрацюємо з Агенцією регіонального розвитку Одещини та готуємо відповідним чином дослідження, які затребувані економікою регіону. Наші науковці мають можливість брати участь в актуальних темах у проєкті Ukrenergy (Еразмус+), який ми розпочали в минулому році. Нещодавно наші науковці повернулися з Генуї, де віпрацьовували план дій на поточний та наступний рік з реалізації дуже важливого напрямку – генерація електричної енергії та енергоефективність. Ми вже третій рік працюємо в рамках проєкту Еразмус+ – розвиток дуальної освіти, плідно співпрацюємо як з українськими партнерами та Міністерством освіти і науки України, так і з партнерами із Центральної та Східної Європи. Дуальна освіта є важливим напрямом досліджень для нашого університету і науковці ОНЕУ вносять дуже потужний вклад у розвиток цієї новітньої форми отримання знань.

Варто також відзначити роботу нашого Центру трансферу новітніх технологій і знань, який забезпечує супровід наукових розробок вчених нашого регіону. Ми маємо можливість налагодити мережу для підтримки, консалтингу, інформування і навчання наших науковців, що дозволить їм налагоджувати контакти та ефективно запроваджувати наукові розробки на комерційній основі.

Наша конференція є демократичною платформою для наукових дискусій, презентації та обговорення нових креативних ідей і результатів досліджень, спрямованих на підтримку та сталий розвиток країни в повоєнний період. Науково-теоретичне та практичне значення конференції обумовлено передусім, актуальною проблематикою різноманітних питань, запропонованих для обговорення на 17 секціях.

Конференція покликана консолідувати наших науковців та фахівців навколо вирішення економічних проблем, які постають перед нашою країною в цих складних умовах.

Бажаю Вам приємного та результативного спілкування на нашому науковому заході, творчих успіхів, здоров'я та натхнення! Слава Україні!

17. Fleiter T., Schlomann B., Eichhammer W. (2013). *Energieverbrauch und CO₂-Emissionen industrieller Prozesstechnologien – Einsparpotenziale, Hemmnisse und Instrumente*. Stuttgart: Fraunhofer Verlag, 562 p.
18. Flatau R. (2019) *Integrierte Bewertung interdependenter Energieeffizienzmaßnahmen: Eine modellgestützte Analyse am Beispiel von Querschnittstechnologien*. Stuttgart: Universität Stuttgart; 216 p.
-

UDC 334.716:34

Illia Kazmin

*PhD student of the Management and Business Department,
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (Ukraine)*

SUBSTANTIATION OF THE APPROACH TO THE DEVELOPMENT OF ENTERPRISES DURING MARTIAL LAW

JEL classification: M100; O210

Today, the entire Ukrainian business is faced with unprecedented challenges – the war in the country. Before that, there was the COVID-19 pandemic. That is why the question arises, what is next, whether the business should be continued, how to function, etc. It becomes clear to everyone that in order to continue functioning, companies must develop even in such difficult conditions. Many authors, such as V. Vasilenko, V. Zanora, T. Lepeyko, O. Mazorenko, O. Rayevneva, Yu. Pogorelov and others, deal with the problems of enterprise development. The principles, types and methods of companies' development are considered in their works. However, they do not consider the factor of war, which is the most important when managing enterprises today.

Therefore, the purpose of the study is to choose an approach to the development of the enterprise, which will consider the conditions of the military state in the country.

The war adjusted in all spheres of life of Ukrainians, especially in the economic sphere. There is a significant decline in the economic activity of business entities in the country. Thus, according to the assessment of the Ministry of Economy of Ukraine [1], the country's GDP has decreased by 32% by the end of 2022, with inflation at around 30%. Since the war in Ukraine is an unprecedented event in the civilized world it is receiving attention in many world and European institutions. Thus, the International Monetary Fund (IMF) noted in its report [2] that the war caused major migration processes – about 13 million Ukrainians changed their place of residence, of which about 8 million are refugees in Europe and other countries of the world and the rest are internally displaced persons. This caused a significant increase in unemployment – up to 40%. But it should be noted that the rate of decline in economic indicators was much faster in the first half of 2022 (up to 37.2% of GDP) [3]. So, the question arises, which directions for the development of Ukrainian enterprises can be effective in such conditions.

Before focusing on the directions of development, it is advisable to consider the essence of the concept "enterprise development". Thus, O. Shubravska in its article [4, p. 36] defines the development of the enterprise as the transformation of the state of the enterprise from one to another due to the introduction of qualitative and quantitative changes. Yu. Pogorelov understands development as the totality of all changes occurring in the process of the enterprise's functioning [5]. V. Zanora means development as the process of successive transformation of changes in all aspects of the enterprise's activity, which leads to improvement of the results of its activity [6]. The analysis of the given definitions showed that, despite the variety of definitions, it is possible to find certain characteristic features of the enterprise development: permanent sequential changes; transformational processes in the management system; transition of the enterprise from the existing to a qualitatively better state; influence of environmental factors. So, it is possible to conclude that the development of the enterprise is a set of permanent, irreversible and sequential changes and transformations in the process of functioning, which take place under the influence of environmental factors and lead to a qualitative improvement in the effectiveness of the enterprise.

In order to choose the ways of development of Ukrainian enterprises during the martial law and in the post-war period, it is advisable to consider such approaches to the development of the enterprise: progressive, adaptive, transformational and sustainable [7, p. 101].

Of course, the main strategic goal of the enterprise's development is to ensure stable or sustainable development. In today's conditions, Ukrainian enterprises do not have time for long-term planning, as there

are no forecasts regarding the end of hostilities. However, businesses should still implement development activities using other approaches. A progressive approach to development involves the growth of the company's activity indicators, such as an increase in production volumes and product sales; raising the level of consumer awareness of the company and its products, etc. The introduction of such ways of development is quite popular today, as many enterprises of the Eastern and Southern regions have transferred their production capabilities to the Central and Western regions of Ukraine. By the end of 2022, most of them have already fully established production and other activities, which allow increasing their performance by growing domestic consumers in different regions of the country. However, these ways of development cannot be factors in the long-term development of enterprises in the latest economic conditions.

An adaptive approach involves the search for such ways of enterprise development that will allow to quickly adapting to the conditions of the external environment. First, the main ways of development according to this approach are the change of the management system of the enterprise and the search for new sales markets, including abroad. But only the application of such an approach will not lead to significant development of the enterprise either.

Another approach to development is the transformational approach, which involves changing the qualitative state of the enterprise due to the use of its potential. This approach is considered the most attractive, as it ensures the implementation of measures that reflect the very essence of development. Among the ways of development of enterprises according to this approach is a set of actions related to changing the management system, the structure of business processes, and most importantly – the general vision of enterprise state in the future. The main directions of development according to this approach are:

1) intensification of the enterprise's activity due to the increase of sales on the existing market; the development of new markets; improvement of the quality of products, which will allow to quantitatively change the state of the enterprise;

2) integration – a change in the management system due to the absorption or purchase of other enterprises, which will allow to obtain competitive advantages and qualitatively change the state of the enterprise;

3) diversification – the simultaneous development of new products, productions, sales channels, improvement of logistics, etc., which will increase the effectiveness of the enterprise and reduce the risks caused by military actions in the country.

Thus, in the conditions of martial law and in the post-war period, it is advisable to use a transformational approach for the enterprise development, the implementation of which will allow increasing the efficiency of the enterprise and reducing the risks caused by the external environment.

References

1. Svyrydenko, Yu. (2022). *The Ukrainian economy has experienced the most difficult year since independence: how we survived and what's next* [Ukrainska ekonomika perezhyla naivazhchyi rik za chasy Nezalezhnosti: yak my vystoialy ta shcho dali], *Ukrainska Pravda*. Retrieved from: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/12/30/695585> [in Ukrainian]
2. *Ukraine: Request for Purchase Under the Rapid Financing Instrument-Press Release; Staff Report; and Statement by the Executive Director for Ukraine*. International monetary fund: site. Retrieved from: <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2022/10/19/Ukraine-Request-for-Purchase-Under-the-Rapid-Financing-Instrument-Press-Release-Staff-524913?cid=em-COM-123-45549>.
3. *GDP reduction and an unprecedented budget deficit: the IMF assessed the consequences of the war for Ukraine's economy* [Skorochennia VVP ta bezpretsedentnyi defitsyt biudzhetu: u MVF otsynily naslidky viiny dla ekonomiky Ukrainy], *Analitychnyi portal "Slovo i dilo"*. Retrieved from: <https://www.slovoidilo.ua/2022/10/20/novyna/ekonomika/skorochennya-vvp-ta-bezprecedentnyj-deficyt-byudzhetu-mvf-oczynyly-naslidky-vijny-ekonomiky-ukrayiny> [in Ukrainian]
4. Shubravska, O. (2005). Sustainable economic development: concepts and directions of research [Stalyi ekonomichnyi rozvytok: poniattia i napriamky doslidzhennia], *Ekonomika Ukrainy*, Issue 1, pp. 36–42 [in Ukrainian]
5. Pogorelov, Yu. (2011). *Enterprise development: concepts and types* [Rozvytok pidpriemstva: poniattia ta vydy]. Retrieved from: <http://masters.donntu.edu.ua/2011/iem/bashkevich/library/tez7.htm> [in Ukrainian]
6. Zanora, V. (2019). Enterprise development: essence, forms, types [Rozvytok pidpriemstva: sutnist, formy, vydy], *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*, Issue 6 (61). DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2019.06 [in Ukrainian]
7. Vasylenko, V. (2011). Organizational-cyclical and structural-functional models of organization development [Orhanizatsiino-tsyklichna ta strukturno-funktsionalna modeli rozvytku orhanizatsii], *Kultura narodiv Prychornomia*, Issue 232, pp. 100–107 [in Ukrainian]

ЗМІСТ

Напрямок I. Формування сучасного мислення як чинника державотворення

Секція 1. Світоглядні, соціально-політичні та історичні аспекти розвитку інформаційного суспільства в Україні

Балута Т.П. <i>Політична модернізація як медіатор розвитку сучасного суспільства</i>	3
Симоненко С.П., Щубелка Н.В. <i>До питання про можливі ризики впливу новітніх інформаційних технологій на навчальний процес</i>	5
Сіленко А.О., Сіленко М.В. <i>Модернізація української системи освіти в умовах формування інформаційного суспільства</i>	6
Хандій О.О., Шамілева Л.Л. <i>Вплив цифровізації економіки на забезпечення якості трудового життя</i>	8
Шмиголь М.Ф. <i>Тенденції розвитку та виклики інформаційного суспільства: український досвід</i>	10
Щербина Н.Ф. <i>Інформаційне поле як фактор соціокультурного розвитку України</i>	12
Юшкевич Ю.С. <i>Актуалізація проблеми пропаганди в умовах розвитку інформаційного суспільства</i>	13

Секція 2. Формування особистості сучасного фахівця з економіки засобами гуманітарних наук

Антонюк О.І. <i>Коучинг як технологія професійно-особистісного розвитку фахівця в системі освіти</i>	16
Асєєва Ю.О., Фельдман П.Р. <i>Сучасний погляд на значення емоційного ставлення до професій при професійному самовизначенні</i>	18
Sojan C. <i>Ethical aspects of the values used in promoting toys and games to children</i>	20
Heina O., Kovalska N. <i>Experience in developing a textbook for Ukrainian as a foreign language based on professional-oriented texts</i>	22
Пундєв В.В. <i>Підтримка психологічного здоров'я викладача закладу вищої освіти</i>	23
Чусова О.М. <i>Психологічне благополуччя як чинник розвитку особистості сучасного фахівця соціономічної сфери</i>	24

Секція 3. Англійська мова в економіці та бізнес-освіті

Бадюл Л.М. <i>Майстерність педагогічного спілкування на заняттях з англійської мови</i>	27
Георгієвська З.А. <i>Короткий огляд інструментів Google для дистанційного навчання</i>	28
Заволока С.І. <i>Іміджологія як необхідний компонент формування позитивного іміджу викладача закладу вищої освіти</i>	29
Ichim A.-A. <i>Teaching cultural diversity through English</i>	31
Karpova O., Vieklisch I. <i>Innovative teaching methods of English</i>	32
Карпова О.О., Зверєва А.С. <i>Переваги та недоліки використання кейс-методу в процесі викладання економічних дисциплін іноземною мовою</i>	33

Карпова О.О., Ларіна Т.І. <i>Мозковий штурм як засіб навчання та вирішення проблем у процесі викладання економічних дисциплін іноземною мовою</i>	36
Петрова Ю.Ю. <i>Сучасні інформаційні системи у вивченні іноземної мови в закладах вищої освіти</i>	38
II. Глобальні трансформації та розвиток національних соціально-економічних систем	
Секція 4. Актуальні проблеми розвитку економічної теорії та історії економічної думки на сучасному етапі	
Видобора В.В. <i>Теоретичні імперативи промислової політики</i>	39
Грималюк А.В. Несененко П.П. <i>Економічна теорія і фактор невизначеності</i>	41
Жаліло Я.А. <i>Партнерство у протидії неконвенційній інфляції</i>	42
Жданова Л.Л. <i>Високотехнологічний сектор сучасної економіки: теорія та методологія дослідження</i>	44
Зверяков М.І. <i>Модель економічного розвитку в умовах глобалізації</i>	47
Кіндзерський Ю.В. <i>Повоєнна відбудова України: можливості підприємницької держави проти неоліберального мейнстріму</i>	48
Луньова О.К., Поліщук В.О. <i>Історико-теоретичні аспекти формування нової індустріалізації</i>	50
Макуха С.М. <i>Особливості рішень в системі публічного управління</i>	52
Мельник О.М. <i>Новітні тенденції розвитку грошових відносин в Україні</i>	54
Патлатой О.Є. <i>Підвищення якості участі економіки України у глобальних ланцюгах доданої вартості</i>	57
Росецька Ю.Б. <i>Вплив тіньової економіки на економічне зростання в Україні</i>	60
Савченко С.О. <i>Концепт економічних інтересів: еволюція поглядів</i>	62
Сухова Т.Л. <i>Виробництво і споживання в контексті діалектики глобалізації та локалізації виробництва</i>	64
Секція 5. Сучасні проблеми теорії та практики функціонування вітчизняних підприємств	
Бабій О.М., Царьов О.С. <i>Фактори впливу на вартість підприємства</i>	67
Батанова Т.В. <i>Проблеми функціонування ринку товарного бетону України в умовах воєнного стану</i>	68
Chitac I. M. <i>Migrant entrepreneur(ship): an interdisciplinary perspective of transformational, entrepreneurial leadership</i>	70
Варналій З.С. <i>Забезпечення фінансової безпеки суб'єктів мікроекономічного рівня в умовах війни та повоєнної відбудови</i>	72
Грінченко Р.В. <i>Перспективи розвитку підприємств торгівлі та сфери послуг в Україні</i>	74
Degtiareva O., Schusser B., Richter M. <i>Barriers in the implementation of energetic analyses and evaluation in SME's – the development of a procedure model for sustainable improvement of energy and resources efficiency</i>	75

Kazmin I. <i>Substantiation of the approach to the development of enterprises during martial law</i>	77
Колібабчук О.Б. <i>Етапи життєвого циклу даних на підприємстві</i>	79
Кошельок Г.В., Жамбей Т.В. <i>Якісні методи оцінки інформаційних потоків підприємства</i>	80
Кошельок Г.В., Трикуліч П.П. <i>Штучний інтелект в логістичних системах підприємства</i>	81
Литвинюк М.В. <i>Проблеми управління розвитком економічного потенціалу українських підприємств</i>	83
Літвінов О.С., Бондарчук О.Г. <i>Вплив діджиталізації на ефективність регіональних підприємств</i>	85
Момот В.Є. <i>Головні потреби у підтримці вітчизняного бізнесу в умовах війни</i>	87
Обнявко О.В., Онищенко О.А., Нікуліна О.В. <i>Шляхи забезпечення захисту інформації як складової безпеки економічних систем в умовах воєнного стану</i>	89
Онешко С.В., Капелістій О.В. <i>Державна політика країни в контексті підвищення економічного потенціалу</i>	91
Орленко О.М., Афанасьєва В.Д. <i>Екологічне підприємництво: сучасний стан та перспективи розвитку</i>	93
Семенова В.Г. <i>Джерела інвестування інноваційної діяльності підприємницьких структур</i>	94
Стовба Т.А. <i>Проблеми морської галузі у контексті системної міки</i>	95
Тарасова Ю.А. <i>Підтримка малого підприємництва України в сучасних умовах</i>	97
Terpiuk M. <i>The role of business revitalization: modern realities</i>	99
Янковий О.Г. <i>Математичні основи вдосконалення виробничого плану промислового підприємства</i>	101

Секція 6. Сучасні тенденції, проблеми та перспективи розвитку фінансової системи

Бондарук Т.Г. <i>Фіскальна політика, фіскальна децентралізація та економічне зростання</i>	104
Волохова І.С. <i>Доходи місцевих бюджетів України в умовах децентралізації</i>	106
Гудзь Т.П. <i>Фінансовий та реальний сектори економіки України в умовах війни</i>	108
Коцюрубенко Г.М., Іоргачова М.І. <i>Тенденції змін витрат населення України в умовах воєнних дій</i>	110
Пакуліна А.А., Дідик А.К. <i>Проблематика та перспективи розвитку лізингу в Україні</i>	111
Сабадирьова А.Л. <i>Фінансово-економічний потенціал на глобальному ринку: динаміка, перспективи</i>	113
Чеберяко О.В., Рудик К.О. <i>Удосконалення фінансування оборони України в умовах імплементації стандартів країн НАТО</i>	115
Шикіна Н.А. <i>Накопичувальне страхування як альтернатива пенсійному забезпеченню в Україні</i>	117
Юрчишена Л.В. <i>Обмеження фінансування розвитку закладів вищої освіти</i>	119

Секція 7. Розвиток фінансового ринку України: сучасні реалії та перспективи

Баранова В.Г. <i>Антикризове фінансове управління у малому та середньому бізнесі</i>	121
Білоус К.І. <i>Впровадження заставного менеджменту на фінансовому ринку України</i>	122
Бондаренко П.В., Сацик М.Л. <i>Сучасні проблеми фінансового стану страховика</i>	124
Бондаренко П.В., Соловійова М.О. <i>Фінансова надійність страховика в умовах ризикових ситуацій</i>	126
Домбровська С.О. <i>Роль проєктного фінансування у сучасній економіці України</i>	127
Кулікова Є.О. <i>Виклики пенсійної системи України в умовах воєнного стану</i>	128
Лапіна І.С., Кула М.В. <i>Бюджетування як інструмент формування конкурентних переваг підприємства</i>	130
Лапіна І.С., Пінті А.В. <i>Фінансовий контролінг як ефективний механізм прийняття управлінських рішень</i>	132

Секція 8. Розвиток банківської справи: сучасні виклики та перспективи

Акопян Д.Е. <i>Інноваційні цифрові бізнес-моделі надання банківських послуг</i>	134
Благой В.В., Кієнко Д.А. <i>Розвиток банківської справи: сучасні виклики та перспективи</i>	136
Герчіков М.О. <i>Підходи щодо регулювання стабільності банківської системи України</i>	138
Деркач Ю.Б. <i>Валютні обмеження в умовах воєнного стану</i>	139
Жердецька Л.В. <i>Монетарна політика в умовах стагфляції</i>	141
Коваленко В.В. <i>Місце регіональних ринків банківських послуг у розвитку територіальних громад</i>	142
Циганова Н.В. <i>Фінансова стійкість банків в умовах політичних та економічних викликів</i>	144

Секція 9. Сучасні технології менеджменту

Avanesian A., Volchek R. <i>Managing the activities of ship repair enterprises under martial law</i>	147
Башмаков М.С. <i>Логістичний менеджмент в рішенні задач регіонального розвитку закордонних транспортних систем</i>	150
Бондар В.Ю. <i>Експорт як фактор ефективного розвитку вітчизняних підприємств</i>	151
Горбаньова В.О. <i>Формування стратегії удосконалення управління на підприємствах в умовах цифрової трансформації</i>	153
Дудник О.В., Шестакова Д.Г. <i>Застосування нейромереж у вітчизняній та зарубіжній практиці управління організаціями</i>	155
Кузнецова І.О., Мартинов Д.О. <i>Стратегічний розвиток соціального підприємництва в Україні</i>	157
Миснік А.В. <i>Управління транспортними послугами з перевезення вантажів та пасажирів закордонними залізницями</i>	159

Міщенко М.І. <i>Управління процесом розбудови структур управління європейських залізниць в процесі реформування</i>	160
Мостова К.А., Бедрадіна Г.К. <i>Інноваційні впровадження в ресторанному бізнесі під час кризи</i>	162
Нікішина О.В. <i>Адаптивні механізми селективного регулювання систем товарних ринків в умовах кризи</i>	164
Petrea M.-I. <i>The implications of new technologies on sustainability – a short literature review</i>	166
Хетагурова Д.О., Балабаш О.С. <i>Узагальнення факторів впливу в процесі аналізу стратегічної діяльності готельних підприємств</i>	168
Yinhai Miao <i>The conceptual components of the innovative management strategy of agricultural enterprises</i>	170
Секція 10. Маркетингова та логістична діяльність в умовах кризи	
Кухарська Н.О. <i>Розвиток контейнерних перевезень під час пандемії Covid-19</i>	172
Маліцький В.В. <i>Особливості ціноутворення за принципами Ф. Ремсі на послуги з використання вантажних вагонів</i>	174
Медведєва Н.Ю. <i>Актуальність інтерактивних технологій в інтернет-рекламі в умовах кризи</i>	176
Новак Г.В. <i>Маркетингова діяльність підприємств в умовах воєнного стану</i>	178
Обнявко О.В., Бербер А.І. <i>Ринок кормів для домашніх тварин: сучасний стан та вектори розвитку</i>	180
Пакуліна А.А., Кірієва В.О. <i>Маркетингові комунікації під час війни</i>	183
Підкамінний І.М., Раділова Д.В. <i>Особливості реалізації інструментів маркетингу в умовах воєнного стану</i>	185
Полянська О.Є., Обнявко О.В. <i>Тренди розвитку графічного дизайну реклами</i>	186
Салавеліс Д.Є. <i>Цементний ринок: розвиток та прогнози</i>	188
Сало Я.В. <i>Особливості маркетингової діяльності в умовах воєнного стану</i>	191
Стамат В.М., Калошин Н.О. <i>Розвиток експортного потенціалу України в умовах воєнного стану</i>	192
Стамат В.М., Онопрійчук Д.О. <i>Формування маркетингової стратегії підприємств у період кризи</i>	194
Стамат В.М., Флакей М.Г. <i>Стратегії бренд-комунікацій в умовах євроінтеграційних процесів</i>	196
Тарасова К.І. <i>Виставкова діяльність як ефективний інструмент просування промислової продукції</i>	198
Шикіна О.В., Нсчева Н.В. <i>Шляхи застосування Google Ads як інструменту інтернет-маркетингу</i>	200

III. Регіональні проблеми розвитку реального сектора економіки

Секція 11. Ефективність господарювання у секторах та сферах національної економіки

Agheorghiesei D.-T., Asandului A.L., Țuguș A., Asandului G., Guțu I. <i>Becoming resilient – a one-way ticket for universities to cope with the challenging times</i>	201
Андрейченко А.В. <i>Агровиробництво в Україні у контексті забезпечення цілей сталого розвитку</i>	202

Андрєєва Н.М., Крутоголова І.О. <i>Економіко-екологічні методи застосування систем кліматизації в готельних будівлях</i>	204
Asandului L., Agheorghiesei D., Caunic R. <i>Conceptual boundaries of efficiency, performance and quality in the healthcare system</i>	206
Берега І.В. <i>Економічні передумови управління розвитком транспортного будівництва на залізничному транспорті</i>	207
Беспалов В.М., Кочевой М.М., Обнявко О.В. <i>Конкурентоспроможність України: оцінка сучасного стану та основні напрямки зміцнення</i>	208
Горбаченко С.А., Клевцєвич Н.А. <i>Роль інформаційних технологій при переході до економіки замкнутого циклу</i>	211
Демкович Т.М. <i>Тіньова економіка в період повномасштабного вторгнення Росії в Україну</i>	213
Dengub V. <i>Planning of social and economic development of territories</i>	214
Доброва Н.В., Фіалковська А.А. <i>Диспропорційність розвитку виноробної галузі України</i>	216
Захарченко Н.В., Косарецький Є.І. <i>Макроекономічний прогноз розвитку економіки України на 2023 рік</i>	218
Карпов В.А., Корольова Т.С. <i>Інструменти збалансованого розвитку територій в контексті національної безпеки України</i>	220
Кічук Н.В. <i>Антикризове управління бізнесом в умовах сучасних економічних реалій</i>	222
Котова І.М. <i>Інструментарій забезпечення якості та безпеки туристичного сервісу підприємств у регіональних інфраструктурних проєктах «Туристичні магніти України»</i>	224
Микитенко В.В. <i>Алгоритм реконструктивного розвитку критичної інфраструктури у воєнному та післявоєнному періодах</i>	226
Намонюк В.Є. <i>Розвиток відновлювальної енергетики України: перешкоди та можливості</i>	228
Обнявко В.О. <i>Напрями відновлення виноградарсько-виноробної галузі України</i>	230
Павлова Т.В. <i>Підвищення рівня інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності громад</i>	232
Пакуліна А.А., Гнатів А.М. <i>Проблематика розподілу загальновиробничих витрат в будівельній організації</i>	234
Пакуліна А.А., Загорюлько О.В. <i>Розвиток та функціонування блокчейн технологій в Україні</i>	236
Пакуліна А.А., Лобачова М.О. <i>Мотивація персоналу у будівельній сфері як метод удосконалення управління трудовими ресурсами</i>	239
Подмазко О.М. <i>Вплив детінізації економіки на сукупний попит</i>	241
Прокопенко К.О. <i>Проблеми використання аграріями високих технологій в умовах зміни клімату</i>	242
Саліхова О.Б. <i>Щодо засад повоєнної розбудови високотехнологічних виробництв України</i>	243
Снігова О.Ю. <i>Щодо концепції післявоєнної моделі економічного розвитку України</i>	245
Старченко А.Ю. <i>Проблеми правового регулювання смарт-контрактів у договірних відносинах</i>	248

Shubravska O.V. <i>Global trends as factors of sustainable post-war development of Ukrainian agriculture</i>	250
Тимченко К.С. <i>Оцінка економічного ефекту реструктуризації підприємств виноградно-виноробної промисловості Південного регіону України</i>	252
Траченко Л.А. <i>Торговельне підприємництво в Україні під час воєнного стану: проблеми, пріоритети та завдання</i>	254
Удова Л.О. <i>Розвиток біоенергетики в умовах змін клімату</i>	256
Циналєвська І.А. <i>Згуртованість як принцип державної політики регіонального розвитку в Україні</i>	257
Секція 12. Теоретичні та практичні проблеми розвитку міжнародних економічних відносин	
Бурлай Т.В. <i>Сучасна політика соціальної якості та актуалізація моделі соціальної держави в ЄС</i>	260
Воронова О.В. <i>Транскордонне співробітництво в системі міжнародних економічних зв'язків</i>	262
Гусенко О.С. <i>Сучасні тенденції взаємодії України з міжнародними фінансовими організаціями</i>	264
Dubiei Yu., Herasymenko T. <i>Trends in the development of the world economy based on global value chains</i>	266
Єрмакова О.А. <i>Іноземний досвід застосування платформеного підходу до нагромадження соціального капіталу в інноваційних спільнотах</i>	268
Засць М.А. <i>Міжнародні економічні відносини України з ЄС</i>	269
Міндова О.І. <i>Українська зернова продукція на зовнішньому ринку: експортний потенціал в умовах російської агресії</i>	270
Тарасевич Н.В. <i>Розвиток експортного потенціалу зовнішньої торгівлі товарною продукцією Одеського регіону з країнами Європейського Союзу</i>	272
Ukhanova I. <i>Improvement of foreign trade in goods of Ukraine with the EU in the terms of the agreement on the extended and comprehensive free trade area</i>	274
Циганов С.А. <i>Вплив фінансової глобалізації на розвиток міжнародних економічних відносин</i>	277
Яковенко Р.В. <i>Економічні параметри поразки Росії у відкритій збройній агресії</i>	279
Яровенко Т.С. <i>Сучасні проблеми членства України у міжнародних економічних організаціях</i>	281
Секція 13. Проблеми підвищення соціально-економічної ефективності зайнятості молоді на ринку праці	
Збрицька Т.П., Жукова Т.А. <i>Мотивація з підвищення соціально-економічної ефективності зайнятості молоді на ринку праці</i>	284
Новицький М.В. <i>Зарубіжний досвід боротьби з безробіттям молоді</i>	286
Перепельчук Т.В. <i>Сучасні питання щодо поліпшення становища молоді на ринку праці</i>	288
Петровська О.М. <i>Механізми формування сучасних форм сприяння зайнятості молоді за нестабільних економічних умов</i>	290

Познанська І.В. <i>Трансформація соціально-трудоових відносин на сучасному ринку праці</i>	292
Сорока О.В. <i>Трансформація підходів до управління організаційною поведінкою персоналу (на прикладі бірюзових організацій)</i>	294
Секція 14. Статистичні та економіко-математичні методи дослідження соціально-економічних процесів на макро- та мезорівнях	
Березорудський А.М. <i>Дослідження урбанізації та розвитку міст на тлі еволюції наукових концепцій</i>	297
Милашко О.Г. <i>Напрямки статистичного дослідження ефективності зовнішньої торгівлі</i>	298
Ольвінська Ю.О. <i>Екологічна безпека України: статистичний аспект</i>	300
Погорєлова Т.В. <i>Статистичні прийоми комплексного оцінювання бізнес-процесів</i>	302
Разінкін Н.С. <i>Аналіз перспектив низьковуглецевого розвитку економіки України</i>	304
Самотєнкова О.В. <i>Дослідження ринку інформаційних послуг</i>	306
Шинкаренко В.М., Кирилова Л.О. <i>Статистичний аналіз діяльності галузей індустрії гостинності</i>	308
Секція 15. Організаційно-економічне забезпечення механізму управління туристсько-рекреаційними комплексами	
Давиденко І.В., Павлоцький В.Я. <i>Організаційні форми туризму в контексті основних макроекономічних показників країни</i>	310
Кунділовська Т.А. <i>Актуальні питання впровадження програм-передумов системи управління безпекою у закладах ресторанного господарства</i>	312
Лебедєв І.В. <i>Розвиток санаторно-курортної сфери Одеського регіону на засадах кластерного підходу</i>	314
Магац Н.С. <i>Основні пріоритети розвитку підприємництва в курортній економіці</i>	316
Мартинова Н.С. <i>Особливості розвитку соціального підприємництва у сфері туризму</i>	318
Михайлюк О.Л. <i>Перспективи розвитку кластерів екологічного туризму в Одеській області</i>	319
Нездоймінов С.Г. <i>Релігійний туризм як фактор розвитку територіальних громад</i>	321
Нєчева Н.В. <i>Перспективи розвитку туристичного іміджу України у післявоєнний час</i>	323
Ремігаїло І.Ю., Козловський Р.С. <i>Важливість інтернет-маркетингу для просування готельних послуг</i>	324
Шикіна О.В., Давиденко І.В. <i>Можливості нейромереж в організації туристичного обслуговування</i>	325
Zakharchuk V. <i>Social design in the context of «responsible» projecting</i>	327
IV. Сучасні інформаційні системи й удосконалення методів аналізу та прогнозування економічних ситуацій	
Секція 16. Проблеми обліку, аналізу і аудиту в умовах євроінтеграційних процесів України	
Лоханова Н.О. <i>Особливості застосування ризик-орієнтованого підходу в аудиті</i>	329

Мацків О.І. <i>Проблемні аспекти інформаційного забезпечення економічного аналізу на підприємствах, що використовують автоматизовані системи обліку</i>	330
Обнявко О.В., Кубік В.Д. <i>Моделювання облікового процесу як передумова формування облікової політики підприємств</i>	331
Пакуліна А.А., Загорулько О.В. <i>Проблеми бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграційних процесів України</i>	333
Pushkar M.R. <i>Information resources as a factor of economic development</i>	335
Семенова К.Д. <i>Теоретичні аспекти аналізу ринку праці в Україні</i>	338
Старенька О.М., Самострол С.В. <i>Проблемні питання бухгалтерського обліку та контролю гуманітарної допомоги</i>	339
Чернишова Л.В. <i>Особливості формування поелементної системи економічного аналізу суб'єктів господарювання</i>	341
Секція 17. Економіко-математичні моделі сучасних економічних процесів та цифрова трансформація економіки	
Вакула А.Ю. <i>Штучний інтелект в освітньому процесі</i>	344
Васильченко К.Г. <i>Впровадження процесного підходу в маркетинговому відділі компанії</i>	346
Гострик О.М., Орлик О.В. <i>Ефективність використання інноваційних технологій при безготівкових розрахунках</i>	348
Єсіна О.Г. <i>Засоби електронної ідентифікації: сучасний стан та перспективи</i>	350
Ладик С.Р. <i>Оцінювання якості турпродукту з використанням нечітких відношень</i>	352
Манжула С.П. <i>Можливості штучних нейронних мереж у сфері підтримки прийняття бізнес рішень</i>	354
Пакуліна А.А., Загорулько О.В. <i>Ключові напрямки цифровізації в Україні у сучасних умовах</i>	356

Електронне наукове видання

**НАУКОВІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ
НА МАКРО-, МЕЗО- ТА МІКРОЕКОНОМІЧНОМУ РІВНЯХ**

Збірник матеріалів

XXI Міжнародної науково-практичної конференції

Одеського національного економічного університету

26-27 квітня 2023 року, м. Одеса

Збірник ухвалено до публікації в електронному форматі та рекомендовано до поширення в мережі Інтернет згідно з Рішенням Вченої ради Одеського національного економічного університету (Протокол № 9 від 29.06.2023 р.)
Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 42,8.